

Dosarul nr. 2ra-416/23
2-22041704-01-2ra-20032023

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. T. Andronic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrsan Nina împotriva lui Cotoman Vadim, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Strășeni cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Cotoman Vadim și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 25 martie 2022, Bîrsan Nina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cotoman Vadim, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Strășeni cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că s-a aflat în relații de concubinaj cu Cotoman Vadim din anul 2015 până în anul 2021.

A relatat că din aceste relații au doi copii minori, Cotoman XXXXX, născut la XXXXX și Cotoman XXXXX, născută la XXXXX.

Bîrsan Nina a menționat că la nașterea copiilor Cotoman Vadim și-a asumat obligația de a avea grijă, educa, și de a întreține financiar copiii minori comuni, iar în privința stabilirii domiciliului acestora, au convenit verbal ca copii să rămână cu ea, însă la mijlocul anului 2021 pârâtul a uitat de înțelegerea lor și a dispărut.

A notat că aproximativ de la mijlocul anului 2021, Cotoman Vadim nu și-a mai văzut copii, nu telefonează pentru a se interesa de soarta lor și nu contribuie financiar

la întreținerea acestora.

A declarat că având în vedere dezinteresul total manifestat de pârât față de creșterea și educația copiilor, sarcina aceasta revenindu-i în exclusivitate doar ei, consideră că este rațional de a stabili domiciliul copiilor minori cu mama, or în plus ea dispune de condiții suficiente pentru a le asigura un nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copiilor.

Reclamanta a specificat că, la moment nu cunoaște dacă pârâtul activează legal pe teritoriul Republicii Moldova, și nici nu îi este cunoscut venitul obținut de către pârât.

Astfel, punând la bază minimul de existență lunar al unui copil minor în vârstă de până la 6 ani în mediul rural, solicită încasarea din contul pârâtului pentru întreținerea copiilor minori Cotoman XXXXX și Cotoman XXXXX a pensiei de întreținere a copiilor minori în sumă fixă de 2 000 de lei lunar pentru fiecare, până la atingerea majoratului.

Reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori, Cotoman XXXXX, născut la XXXXX și Cotoman XXXXX, născută la XXXXX cu ea, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său pentru întreținerea copiilor minori Cotoman XXXXX și Cotoman XXXXX a pensiei de întreținere în sumă fixă de 2 000 de lei lunar pentru fiecare, până la atingerea majoratului și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 mai 2022 a Judecătorei Strășeni, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Bîrsan Nina. S-a determinat domiciliul copiilor minori: Cotoman XXXXX, născut la XXXXX și Cotoman XXXXX, născută la XXXXX cu mama Bîrsan Nina. S-a încasat din contul lui Cotoman Vadim în beneficiul Ninei Bîrsan pensie în formă bănească fixă pentru întreținerea copiilor minori: Cotoman XXXXX, născut la XXXXX și Cotoman XXXXX, născută la XXXXX, în mărime a câte 1 400 de lei, din salariu și alte categorii de venituri lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 25 martie 2022 și până la atingerea de către ambii copii a vârstei majoratului.

S-a încasat din contul lui Cotoman Vadim în beneficiul Ninei Bîrsan cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat și cheltuielile pentru asistența juridică acordată în sumă totală de 3 105 lei.

S-a încasat din contul lui Cotoman Vadim în beneficiul statului suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 20 iunie 2022, Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul stagiar Alina Iliescu, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea încasării pensiei de întreținere de la Cotoman Vadim în beneficiul Ninei Bîrsan pentru copiii minori, cu emiterea unei noi hotărâri de încasarea a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu pentru ambii copii și anume suma de 1 400 de lei, începând cu data de 25 martie 2022 și până la atingerea de către ambii copii a vârstei majoratului și a respinge cerința de încasare a cheltuielilor judiciare suportate în instanța de fond, cu încasarea în beneficiul apelantului a cheltuielilor judiciare suportate în instanța de apel.

Prin decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Cotoman Vadim și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2022 a Judecătorei

Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în conformitate cu materialele cauzei, s-a stabilit că părțile Cotoman Vadim și Bîrsan Nina s-au aflat în relații de concubinaj în perioada anilor 2015-2021.

De asemenea, s-a stabilit că din aceste relații au rezultat doi copii minori: Cotoman XXXXX, născut la Vși Cotoman XXXXX, născută la XXXXX, iar în certificatele de naștere a copiilor, Cotoman Vadim este indicat ca tată, iar Bîrsan Nina ca mama copiilor minori.

Instanța de apel a accentuat că copiii minori locuiesc cu mama, Bîrsan Nina în r-l XXXXX, s. XXXXX, iar din avizul nr. 1027 privind stabilirea domiciliului copiilor minori eliberat de Direcția Generală Asistență Socială Strășeni din 27 mai 2022 urmează că, acționând în interesul superior al copilului, conducându-se de prevederile art. 63 Codul Familiei, Direcția susține cererea reclamantei de a stabili domiciliul copiilor minori cu mama Bîrsan Nina.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a considerat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, precum că suma de 1 400 de lei încasată pentru întreținerea lunară a fiecărui copil este suficientă, întemeiată și va asigura o dezvoltare fizică, mentală, spirituală și socială normală a copiilor, în condițiile libertății și demnității.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele lui Cotoman Vadim privind lipsa posibilității financiare de a achita pensia alimentară într-un cuantum mai mare decât 1/3 din salariu, respectiv suma de 1 400 de lei lunar pentru ambii copii va fi una echitabilă pe măsură să justifice atât satisfacerea ambelor părți a raportului juridic dedus judecății, cât și să protejeze interesul superior al copiilor minori, or suma de 7 00 de lei lunar nu este suficientă pentru întreținerea unui copil minor și nu va fi în interesul suprem al copiilor minori.

Instanța de apel a mai indicat și faptul că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru anul 2021, pentru un copil de la 1 la 6 ani, în mediu rural, constituie suma de 1 714,10 lei, însă suma dată constituie minimul de existență lunar al unui copil minor în vârstă de până la 6 ani în mediul rural.

La data de 06 martie 2023 Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin, a declarat recurs, concretizat ulterior, împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, prin care să fie dispusă încasarea din contul său în beneficiul Ninei Bîrsan a pensiei de întreținere pentru copii minori Cotoman XXXXX și Cotoman XXXXX în mărime de 1/3 din salariu pentru ambii copii, și anume suma de 1 400 de lei începând cu data de 25 mai 2022 și până la atingerea de către ambii copii a vârstei majoratului. Totodată, recurentul a solicitat încasarea din contul intimatei a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra

prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

Cotoman Vadim a notat că, prin stabilirea unei sume ce ar depăși cota de 1/3 din salariu pentru întreținerea copiilor minori, ar limita substanțial drepturile fundamentale ale sale, respectiv, el nu ar avea surse de existență și totodată aceasta este ilegală în raport cu prevederile art. 74-76 Codul Familiei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Cotoman Vadim la data de 06 ianuarie 2023 (f.d. 102), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 06 martie 2023, este în termen.

La 22 martie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Bîrsan Nina (f.d.134), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Până la examinarea cauzei, nu a fost depusă referință la cererea de recurs prin care intimata să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de

declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Cotoman Vadim, reprezentat de avocatul Chira Constantin, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic